

Ai, Ai, Ai, l'esperit de la rumba

Els païos no es prenen seriosament la rumba; els gitanos pensen que la rumba que fan els païos no és autèntica. Però Ai, Ai, Ai no perd l'esperança i acaba de treure el quart disc, 'Esperit de vi', en la línia de sempre: rumba sense compromisos i lletres amb trellat.

En una entrevista publicada a *EL TEMPS* amb motiu de l'edició del vostre segon disc, *Neguits*, angúnies i forats, explicàveu que us estimàveu més d'alinear-vos amb la resta de grups que canten en català que no amb la resta de grups que fan rumba... En aquest nou disc, *Esperit de vi*, sembla que feu l'ullet als rumbers, perquè les cançons són més ortodoxes i feu versions d'alguns clàssics. Es un canvi d'actitud?

—Al principi del grup ens volíem desmarcar una mica de la rumba que es feia en aquell moment, perquè la trobàvem molt buida i superficial, i en canvi ens sentíem molt més acostats al discurs que feien alguns grups de rock en català. Musicalment, Ai Ai Ai sempre ha partit de la rumba; a vegades ens n'hem allunyat una mica i a vegades ens hi hem atansat més. Ara hi volíem quedar a la vora: volíem fer un disc molt rumber, molt festiu i molt de directe. De fet, moltes de les cançons que surten en aquest disc, les fem des dels primers concerts.

—I per què heu decidit precisament ara d'acostar-vos a l'essència? Ha canviat alguna cosa en el món rumber?

—No, suposo que ha canviat alguna cosa en nosaltres. En el disc anterior, *El temps de Sefalina Kaolin*, teníem la necessitat de fer cançons més intimistes; en aquest ens mou un altre estat d'ànim, és un altre registre.

—La rumba es relaciona necessàriament amb la festa?

—Sí..., el que passa és que el que tu fas en un disc no és necessàriament el que tu penses de la música. Et pot venir de gust fer una cosa trencadora, com el que vam fer a *Sefalina Kaolin*. Potser el nou disc seguirà la clau d'aquest disc, o de les ganes d'experimentar de *Neguits*, *angúnies i forats*. No volem fer cà-

tedra; fem el disc que ens ve de gust a cada moment.

—El que sí que és una constant en tots els vostres discos són unes lletres amb ironia, però que diuen coses... En aquest aspecte, us sentiu hereus de Gato Pérez, que diuen que va ser qui va començar a projectar missatge?

"En rumba, el Gato sí que va ser el primer. Potser una mica per contrast amb totes aquelles lletres i aquelles històries de què ens volíem desmarcar nosaltres, precisament. Ens agrada d'escriure lletres i ser-hi primmirats."

—En rumba, el Gato sí que va ser el primer. Potser una mica per contrast amb totes aquelles lletres i aquelles històries de què ens volíem desmarcar nosaltres, precisament. El Gato va ser, en aquella època, el primer que va veure que, en la rumba, s'hi podia posar poesia, filosofia... i talent, a l'hora d'escriure'n. Ai Ai Ai sempre ha mirat de fer el que ha pogut en aquest aspecte; ens agrada d'escriure lletres i ser-hi primmirats.

—Abans dèieu que rumba i festa van força lligades. I rumba i vi?

—Per nosaltres, sí; per nosaltres el vi és imprescindible. La nostra festa és borratxa, què vols que et digui...

—I la inspiració també ve d'aquesta manera?

—Sovint sí. L'alcohol és la droga de la nostra cultura, la tenim molt assumida i la sabem fer servir. És clar que hi ha gent que en fa un gra massa, però en general, els mediterranis sabem fer festa amb l'alcohol. Ja fa molts segles que funcionem així, i n'hem après. La festa rumbera es relaciona amb el vi.

—I pel que es veu en els vostres discos, a vosaltres us fa molt de profit...

—(Rialles).

—A *Esperit de vi* hi ha la cançó "Garrotín", la rumba tradicional de Lleida. Això és una reivindicació?

—El garrotín és una cançó en què sempre es repeteix la tornada i es canvia l'estrofa. Nosaltres hem recuperat algunes estrofes que es cantaven a Lleida i ens

n'hem inventades unes altres. Però ens n'han quedades moltes al sac, perquè de lletres conyotes i escatològiques, tantes com en vulgüis!

—*Ja ho diuen, que els catalans tenim molta afecció a l'escatologia!*

—Això és veritat, i la prova n'és que als nostres concerts aquest tema té un èxit increïble. I a més hi fem col·laborar la gent...

—*També hi heu inclòs "Carrer Cavallers".*

—El carrer de Cavallers és un carrer molt famós de Lleida, i la cançó és fantàstica. Era recollida en un disc històric que es diu *Lleida carrinclona*, en què participaven uns quants rumbers històrics de la ciutat. Entre ells, el Beethoven, l'autor de "Carrer Cavallers", que és un personatge interessant. En aquest carrer és on hi havia més festa i on s'ajuntaven païos i gitanos. I això és important: a Lleida sempre hi ha hagut bona relació entre païos i gitanos.

—*No passa igual a la resta del país?*

—Bé, no és que hi hagi hagut mal rotllo, però és que a Lleida és un festival. A Lleida, els païos canten garrotins de tota la vida, i a Barcelona no passa igual. S'hi ha fet rumba, però no hi ha la tradició que els pares n'ensenyin als fills. Només ho han fet els gitanos: al carrer de la Cera, a Gràcia. En canvi, al carrer de Cavallers hi ha de tot.

—*Potser no hi ha gaires païos que facin rumba, però no creieu que és molt acceptada com a música de festa?*

—És el que ens agradaria, però no és pas així. De fet, Ai Ai Ai es va muntar partint de la base que et dius: au, anem a fer rumba per a aquesta gent, que ens semblava que la tenia assumida. Però no ha estat

així. Sí que hi ha un sector de públic paio, culte i potser catalanoparlant que ho té assumit, però la majoria no.

—*Potser és perquè la majoria en la mateixa idea de rumba que vosaltres defugíeu, la de música frívola?*

—Sí, per desgràcia.

—*Així, doncs, us reben millor els gitanos?*

—Bé, és que els gitanos en general ens escolten i diuen "Sí, és rumba..., però no és la rumba dels gitanos". Tenim l'hàndicap dels mestissos, que no ens volen ni els uns ni els altres. Ja ens podrien voler tots plegats! Ai Ai Ai va encaminat més aviat cap al paio, que és qui ens interessa.

—*Per què?*

—Perquè és una altra manera de pensar, una altra manera de viure la rumba...

—*Que potser forma un públic més obert, el paio?*

—Sí..., i n'hi ha més, és clar!

—*Quin serà el pas següent que farà Ai Ai Ai?*

—Ara venim d'actuar a Alemanya, i si Déu vol hi tornarem el desembre.

—*Com és això?*

—Nosaltres som un dels grups de Catalunya que més sortim a Europa. Malauradament, treballem més a fora que no pas aquí. Allà ens reben molt bé, sense dificultats; som a la secció de *world music*. I potser el projecte més ambiciós que tenim ara és d'ocupar-hi més presència, allà, a Alemanya: que els nostres discos s'hi distribueixin, que els mitjans de comunicació parlin de nosaltres. Però bé, també esperem que *Esperit de vi* funcioni aquí, que ja ens toca...

"Malauradament, treballem més a fora que no pas aquí. Allà ens reben molt bé, sense dificultat."

Agnès Rotger